

üzlet

Rázós árak | Újravágva | Bank- vagy gazdaságmentés

Sporton spórolni

„Wait and see” – mondják a tengerentúli sportguruk, amikor a gazdasági válság sportipari hatásairól kérdezik őket. A „várjunk, és nézzük meg, mi lesz” elv érthető, hiszen hiába a megannyi magabiztos nyilatkozat, talán még egy közgazdász House doktor sem tudná diagnosztizálni, mi is történik ma a világban.

DÉNES FERENC | uzlet@hetivalasz.hu

Bármi is a válság előidézője, a legvalószínűbb, hogy a világgazdaság előbb-utóbb úrrá lesz a nehézségeken, de a negatív hatások még sokáig érződnek. Ha ez így lesz, az megtörheti a sportipar elmúlt két évtizedes fejlődését. A sportra fordított összegek ugyanis nagyban függenek a reáljövedelmektől, mivel az egyéni szükségletek magasabb szintjét elégitik ki. Ezért a háztartások a romló anyagi körülményeik között leginkább a sporthoz hasonló költségeket fogják vissza. A vállalatok pedig legtöbbször marketingköltségeik lefaragásával válaszolnak a válságra. A növekvő kiadásokat és/vagy csökkenő bevételeket úgy igyekeznek ellensúlyozni, hogy kevesebbet költenek reklámokra, visszafogják a below-the-line típusú marketingkiadásokat, köztük a sportszponzorálási költségeket.

A sportvállalatok is költségeik csökkentésével, a fejlesztések elhalasztásával igyekeznek alkalmazkodni a helyzethez. Az amerikai kosárlabdliga, az NBA csökkentette európai előszezonbeli meccseinek számát, a Forma-1-es versenyek irányító szervezete, a Nemzetközi Autós Szövetség pedig költségvisszafogást javasol. Szól a harang az angol első osztályú futball-ligáért is, ahol több kisebb klub veszélyben van, de a Liverpool tulajdonosai is úgy dön-

töttek, hogy elhalasztják az új stadion építését. A 2012-es londoni olimpia költségeit is újratervezik.

Ha a válság tartósnak bizonyul, akkor csökkenteni kell a sportesemények jegyárait, és a sport kínálta reklámfelületek is alacsonyabb áron kelnek el. A tévés jogdíjszerződések hosszú távra szólnak, de ahol most kell megkötöni az új időszakra szóló megállapodásokat, ott a sport tárgyalópozíciója

Az amerikai kosárlabdliga, az NBA csökkentette európai előszezonbeli meccseinek számát.

gyengülhet. Lehet, hogy egyes tévétársaságok a szerződések újtárgyalását fogják kérni – nyilvánvaló árcsökkenési célból. A fogyatkozó bevételekhez kell majd igazítani a kiadásokat is, így véget érhet a sztárfizetések aranykora. Azért ne sajnáljuk kedvenc hivatásos sportolóinkat, ha – átmenetileg – heti(!) fizetésükből esetleg nem három, csak egy-másfél Rolls-Royce-ot tudnak majd megvenni...

Az intézkedéseknek rövid távon csak akkor lesz hatása, ha a tulajdonosok és a sportszakszervezetek nem tudnak

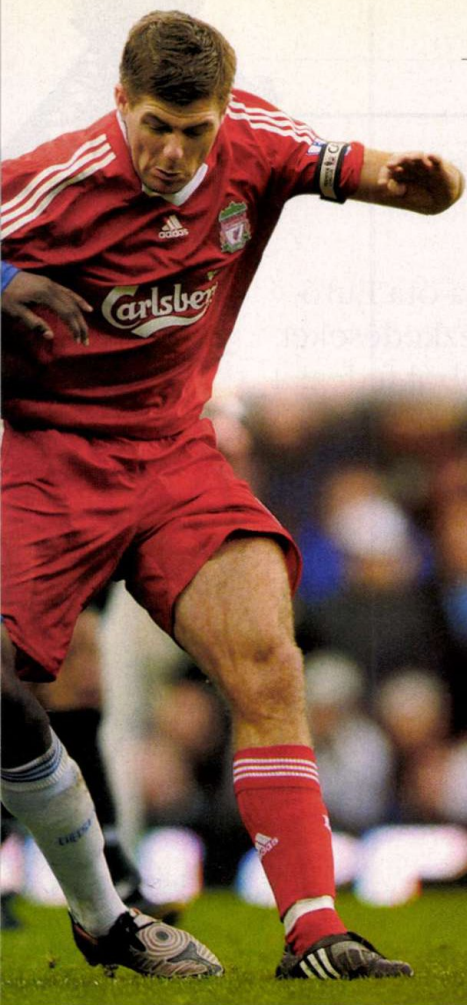

» John Obi Mikel és Steven Gerrard, a Chelsea, illetve a Liverpool játékosai – egyes klubok a sztárok eladásával igyekeznek átvészelni a válságot

megegyezni az új kollektív szerződésekben, a sztrájkok, a bajnoki idények felfüggesztése vagy törlése ugyanis most jópofa harakirival érne fel a sportpiacon. Hosszú távon azonban csökkenhet a sportszórakozás vonzereje.

Magyarországon a szabadidős sport a kereslet-kínálat szerint működik, így az ágazat jövője is az európai trendekhez fog igazodni. A fitnessklubok, szabadidős eseményszervezők és a sportegyesületek nehéz hónapok elé néznek, de ha vezetőik elszájtították a szolgáltatás-menedzsment alapjait, akkor válságkezelési eszközökkel van esély a túlélésre. Mivel az embereknek kevesebb pénzük lesz a sportolásra, újra előtérbe kerülhetnek az olcsóbb lehetőségek, tovább terjedhet a videokazettákkal, DVD-vel támogatott otthoni torna, a kocogás, túrázás, elhalasztódhatnak a sportszerberuházások, -cserék.

Nálunk az üzleti alapon működő szórakoztatóipari sport még gyermekcipőben jár, így az európai trendek korlátozottan hatnak. A legnagyobb fenyegetettséget azok a vállalkozások szenvedhetik el, amelyek a legmeszebb jutottak a sportüzlet kialakításának útján. Leginkább az utóbbi évek

Fotó: Reuters

labdarúgást érintő fejlesztéseit lehet féltetni. A jórészt magánforrásokból finanszírozott akadémiákat és azokat a klubmodelleket, ahol a tulajdonosok cégeik és magánjövödelmük egy részét a futballba fektetve a magyar környezet adta lehetőségek között tisztességgel próbálnak futballvállalkozást működtetni. Márpedig ha a stadionrekonstrukciós program, a ligarendszer kialakítása, a Bozsik-, majd OTP-Mol Bozsik Akadémia program után újra elbukik a futball modernizálásának kísérlete, az jó időre hibernálhatja a professzionális magyar labdarúgást.

Veszélyben van a többi, javarészt félprofesszionális alapon működő csapatsportág hivatásos ligája is. Ha a válság elhúzódik, akkor eltűnhet a magyar sport mögül az a kis- és közép-, ritkán nagyvállalkozói réteg, amely a kosár-, kézilabda-, jégkorong- és vízilabdacsapatokat fenntartja, egyeseket nemzetközi szinten. Kevésbé valószínű, hogy az önkormányzatok vennék át a veszteségfinanszírozást; nekik is inkább azzal kell számolniuk, hogy az eddigi gyakran bőkezű (ugyanakkor megkérdőjelezhető) professzionális sportok támogatását újra kell gondolniuk.

A kiemelkedő sportteljesítményre képes, státusukban amatőr, valójában hivatásos sportoló olimpiakonok és a mögöttük álló szövetségi, álegyesületi apparátus sorsa a kormány kezében van. Az összességében néhány száz ember és pár tucat szervezet túlélési esélye nem rossz, egyelőre úgy tűnik, a sportágzat megőrzi költségvetési pozícióit. Mindez az elmúlt években megszerzett hadállás majdnem változatlan megtartásához elég – az sem kevés –, fejlesztésre gondolni sem lehet.

Reméljük, e forгатókönyvek íróasztal melletti (rossz) gondolati modellek maradnak. Felébredünk, és kiderül, nincs is válság. Vagy van, de az a magyarokat nem érinti, a sportot semmiképpen sem. Esetleg érinti, de nem úgy, nem olyan súlyosan. Ha igen, már el is múlt. Ha így alakul, akkor is érdemes lesz újragondolni: egészséges-e a magyar sportrendszer, felkészültek-e a sportvezetők, hogy képesek legyenek értéket teremteni. Mert nagy szükség van arra, hogy a társadalmi szerepét betöltő sportélet megszervezéséhez szükséges képességek birtokában legyünk. Hátha egyszer mégis lesz válság... ■

HIRDETÉS

Mennyi?

Gazdag felszereltségű **Swift Star 1.3 GLX**

2 598 000 Ft-ért!*

Idén karácsonyra lenyűgöző áron kínálunk egy fantasztikusan felszerelt Swiftet. Ez a mi ajándékunk az ünnepekre. Fogadja tőlünk szeretettel!

5 ajtó • 1,3 literes motor • 92 LE • klíma • CD-s rádió (6 hangszóróval) • 5,8 l/100 km vegyes átlagfogyasztás • ABS EBD-vel (blokkolásgátló rendszer elektronikus fékerelosztóval) • vezető- és utasoldali légszák • indításgátló • állítható magasságú vezetőülés • elektromosan állítható, fűthető tükrök és még sok minden más!

**Nehogy lemaradjon!
Csak 500 db
Swift Star kapható!**

*Az ajánlat 2008. november 6-tól 2008. december 31-ig, illetve a készlet erejéig érvényes, kizárólag az akcióban részt vevő márkakereskedésekben. Az ajánlat más akcióval nem vonható össze! Üzemanyag-fogyasztás: 5,8 l/100 km; CO₂-kibocsátás: 140 g/km. A kép illusztráció.

Way of Life!

www.suzuki.hu